

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. sausio 12 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukavienės, Gražinos Davidonienės ir Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė),
susipažinusi su 2021 m. gruodžio 30 d. paduotu **pareiškėjos Nacionalinės nekilnojamojo turto vartotojų asociacijos** kasaciniu skundu dėl Vilniaus apygardos teismo 2021 m. lapkričio 11 d. nutarties peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Pareiškėja Nacionalinė nekilnojamojo turto vartotojų asociacija padavė kasacinį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2021 m. lapkričio 11 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal pareiškėjos skundą dėl Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros Viešojo intereso gynimo skyriaus prokuroro nutarimo panaikinimo, dalyvaujant suinteresuotiems asmenims Lietuvos Respublikos generalinei prokuratūrai, Klaipėdos apygardos prokuratūrai. Kasacine tvarka skundžiama nutartimi paliktas nepakeistas Vilniaus miesto apylinkės teismo 2021 m. rugsėjo 14 d. sprendimas, kuriuo atmestas pareiškėjos skundas panaikinti Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros Viešojo intereso gynimo skyriaus prokuroro 2020 m. lapkričio 30 d. nutarimą dėl atsisakymo ginti viešąjį interesą. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir **CPK**) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (**CPK** 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (**CPK** 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK** 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto** pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kuri faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Pareiškėja kasaciniame skunde nurodo, kad: 1) teismai, konstatuodami, jog vien formalus (kiekybinis) procesinių veiksmų atlikimas laikytinas pakankamu prokuroro veiksmų teisėtumui įvertinti, netinkamai taikė Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 19 straipsnio nuostatas bei aktyviai nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, dėl ko teismų sprendimai laikytini neteisėtais bei turėtų būti panaikinti; 2) prokuratūros tyrimas dėl pastato teisėtumo negali būti laikomas objektyviu, nes prokuratūroje tris kartus atliekant tyrimą dėl to paties objekto jį vykdė ta pati prokurorė; 3) teismai, netinkamai taikydami ir aiškindami proceso normas, pasisakė dėl prokuratūros veiksmų tik kiekybinio aspektu ir neatliko prokuratūros veiksmų vertinimo kokybinio (turinio) aspektu; 4) šiuo metu teismų praktika yra formuojama tokia linkme, kad teismui kaip teisingumą vykdančiai institucijai tarsi nėra leidžiama kvestionuoti prokuroro priimtų sprendimų materialinės teisės normų taikymo (pažeidimo) aspektu; tai yra grindžiama Prokuratūros įstatymo 4 straipsnio 2 dalies nuostatomis, kuriose nustatyta, kad prokurorų proceso veiklą kontroliuoja aukštesnysis prokuroras ir teismas; aukštesnysis prokuroras ir teismas nustato prokurorų padarytus proceso įstatymų pažeidimus ir panaikina neteisėtus sprendimus; tuo tarpu Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo praktika patvirtina, kad situacija, kuomet yra ribojama teismo išimtinė kompetencija vykdyti teisingumą, yra negalima; o ribojimas teismui nagrinėti ir konstatuoti materialiosios teisės normų pažeidimus būtent ir yra teismo kompetencijos vykdyti teisingumą ribojimas; todėl, pareiškėjos įsitikinimu, kasaciniam teismui manant, kad aptartos Prokuratūros įstatymo nuostatos iš tiesų varžo teismo kompetenciją vykdyti teisingumą tokio pobūdžio byloje, teismas turėtų kreiptis į Konstitucinį Teismą dėl ginčui aktualių Prokuratūros įstatymo nuostatų (4 straipsnio 2 dalies) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsnio 1 daliai; 5) teismai, pažeisdami teisės normas, reglamentuojančias visuomeninių organizacijų teisę ginti viešąjį interesą, pareiškėjos procesinių teisių visišką apribojimą „pateisino“ tariamu teisinio suinteresuotumo ginti viešąjį interesą nebuvimu.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai dėl proceso normų, tarp jų Prokuratūros įstatymo 4 straipsnio 2 dalies, 19 straipsnio nuostatų, taikymo nepatvirtina **CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte** nustatytų kriterijų kasacijai, t. y. kad egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei **CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte** nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas. Kasaciniame skunde pateikta problema dėl Prokuratūros įstatymo 4 straipsnio 2 dalies nesuponuoja tikėtinu pagrindu svarstyti dėl šios nuostatos atitikmens Konstitucijai. Atrankos kolegija pažymi, kad nagrinėjamoje byloje sprendžiamas klausimas dėl prokuroro atsisakymo pareikšti ieškinį teismui, t. y. inicijuoti civilinę bylą; pagal galiojančius įstatymus teismas neturi kompetencijos savo iniciatyva pradėti civilinę bylą, todėl nėra pagrindo kelti klausimo dėl teismo kompetencijos ribojimo aptariamu Prokuratūros įstatymo reglamentavimu; be to, prokuroro atsisakymas reikšti ieškinį neužkerta kelio į teismą su ieškiniu kreiptis kitiems, privataus ar viešo intereso gynimui suinteresuotiems, asmenims. Dėl šių priežasčių darytina išvada, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų nors vieną **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nurodytą bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindą.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka **CPK** 346 straipsnyje ir 347 straipsnio 1 dalies 3 punkte įtvirtintų reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (**CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai**).

Gražintinas sumokėtas už kasacinį skundą žyminis mokestis ([CPK 350 straipsnio](#) 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Gražinti Nacionalinei nekilnojamojo turto vartotojų asociacijai (j. a. k. 304168016) 43 (keturiasdešimt tris eurus) Eur žyminį mokestį, sumokėtą 2021 m. gruodžio 29 d. mokėjimo nurodymu Nr. 212 AB SEB banke.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjos Alė Bukaviniene

Gražina Davidonienė

Sigita Rudėnaitė